ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ
SEMANARIO SARDARABAD
Fiel expresión del pensar Demócrata Liberal de las colectividades armenias de Sudamérica
Primer semanario armenio de Sudamérica impreso en el sistema offset.
BUENOS AIRES, AÑO VIII Nº 174 — JUEVES, 28 DE ENERO DE 1982
CORREO CENTRAL SUC 14 — FRANQUEO PAGADO — TARIFA REDUCIDA

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Տ.Տ. ՎԱԶԳԷՆ Ա-Ի ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ 6 ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ 1982-ԻՆ, ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Սիրելի հաւատացեալ ժողովուրդ,

Շատ դարեր առաջ, մի լուռ ու պայծառ գիշեր, երկնքից մի լուսահրաշ աստղ ճառագայթեց: Նրա շողքը մեղմիկ իջաւ հեռու՝ Բեթղեհէմ անուն մի քաղաքի վրայ ու լուսաւորեց մսուրը այն, ուր ծնել էր մանուկն Յիսուս, Որդին Մարիամ կոյսի: Աւետարանը, պատմում է, թէ այդ հրաշք պահին, երկնքի բարձունքից իջնող լոյսի հետ, լսուեց նաեւ մի երգ աննման, այնքան անուշ, այնքան դիւթիչ, ինչպէս երբեք չէր լսուած աշխարհի վրայ:

Այդ օրուանից անցել են երկու հազար տարիներ ահա, եւ սակայն երգն այդ անուշ ու դիւթիչ լսում են այսօր էլ հոգեկիր մարդիկ, իբրեւ նոր առաւօտ աւետող քաղցր մեղեդի: Այդ լուսապայծառ գիշերին, հրեշտակները երգում էին՝ «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն»:

Ինչպէս երկու հազար տարիներ առաջ, եւ ինչպէս երկու հազար տարիներ շարունակ, հրեշտակների աւետիսը հեռաւոր բարձունքներից իջնում է այսօր էլ մարդկանց սրտերի մէջ՝ իբրեւ երկնքի պատասխան նրանց սուրբ սպասումներին, իբրեւ աւետիս փրկութեան յուսացեալ հոգիներին եւ իբրեւ իմանալի լոյս մարդկանց կեանքի ճամբին:

Նոր Տարւոյ լուսաբացով, մեծ աւետիս ձեզ սիրելի ժողովուրդ՝

«Յիսուս ծնաւ եւ յայտնեցաւ»:

Ծնուեց եւ յայտնուեց Փրկիչը մարդկութեան, արեգակը արդարութեան եւ իշխանը խաղաղութեան: Մեծ սաղմոսերգուի մարգարէութիւնը իր լրումին հասաւ: Յիսուսի մէջ եւ Յիսուսով՝ արդարութիւնը եւ խաղաղութիւնը գրկախառնուեցին, զի հին աշխարհի եւ նոր ժամանակների հատման ճանապարհին Աստուածորդու Յիսուսի ծնունդը, տնօրինուած երկնային փրկչագործութեան ծրագրով, հանդիսացաւ մարդկային ցեղի ազատագրումը մեղքի կապանքներից եւ վերանորոգումը մարդ արարածի:

Յիրաւի, Յիսուսի ծնունդով ճշմարտուեցին Հին Ուխտի բազում մարգարէութիւններ: Այսպէս՝ Աստուած, Եզեկիէլի բերանով վկայում էր՝ «Նոր շունչ պիտի տամ նրանց մարդկանց,եւ պիտի հեռացնեմ նրանց մարմիններից քարէ սիրտը» Եզեկիէլ ԺԱ 19, իսկ Երեմիա մարգարէն աւելացնում էր՝ «պիտի տամ նրանց նոր սիրտ ու ոգի՝ յերջանկութիւն նրանց եւ նրանց որդիների» Երեմիա Լ 39: Իսկ ի լրումն ժամանակի, Պօղոս առաքեալ բացականչում է՝ «Քրիստոս մեր խաղաղութիւնն է, նա է որ .... քանդեց իր մարմնի մէջ.... թշնամութիւնը...... որպէսզի կերտի նոր մարդը եւ խաղաղութիւն հաստատի» Եփես. Բ. 14-15:

(Շար. 5րդ. էջ)

DEJO EL PAIS S.E. MONSEÑOR DAVID SAHAGUIAN, LEGADO DE S.S. VAZKEN I, PARA AMERICA DEL SUR

Como anunciáramos en nuestros números anteriores, el domingo 24 de enero ppdo. monseñor Sahaguian realizó su última misa en la Catedral San Gregorio el Iluminador y pronunció un sentido sermón de despedida, cuyas ideas principales daremos a conocer próximamente a nuestros lectores. Y, en el día de ayer, al cierre de nuestra edición, en horas de la tarde, abordó el avión de la Compañía "Swissair", con destino a Ginebra, para dejar, de esa manera, definitivamente, el país, en su calidad de Legado de S.S. Vazken I para la América del Sur.

Ampliaremos esta información en nuestro próximo número.

Ինչպէս նախորդ թիւերում մէջ յայտարարած էինք, հրաժարած ըլլալով իր պաշտօնին իբրեւ Հայր. Պատուիրակ Հարաւ. Ամերիկահայոց, Դաւիթ Եպս. Սահակեանը կատարեց իր վերջին պատարագը եւ տուաւ իր պատգամը հաւատացեալ ժողովուրդին: Գալ թիւով պիտի անդրադառնանք:

Երեկ, Չորեքշաբթի ժամը 17,20 «Սվիսսէր» օդային ընկ. մեկնեցաւ դէպի Ժընեւ:

Palabras del Dr. Missak Haiguentz

En ocasión del homenaje al Dr. Nubar Berberian

Varios números atrás, informamos acerca de un homenaje, realizado conjuntamente por la Asociación Cultural Tekeyan de los EE.UU. y el Consejo Central de la UGAB, al Dr. Nubar Berberian, director del diario "Baikar", órgano oficial de la Organización Demócrata Liberal Armenia de los EE.UU..

Durante el homenaje hicieron uso de la palabra el Sr. Jervant Azadian, presidente de la Fundación Cultural "Alex Manoogian", el Dr. Missak Haiguentz, director general de la UGAB; el Sr. Alex Manoogian, presidente vitalicio del Consejo Central de la UGAB; el Sr. Kevork Keshishian, presidente del Consejo Central de la Regional Norteamericana de la O.D.L.A.; el Sr. Harutiun Arzumanian, presidente del Consejo Central de la Asociación Cultural Tekeyan de EE.UU. y Canadá; el Dr. Krikor Maksudian, en nombre del diario "Baikar" y el Dr. Arshavir Gundjian, en nombre del Consejo Central de la O.D.L.A.

Transcribimos, a continuación, los fragmentos principales del discurso del Dr. Misak Haiguentz. Dijo:

"Honramos a un hombre, que durante cuarenta años no dejó de ser humano

(continúa pág 4)

Dr. Missak Haiguentz y Dr. Nubar Berberian

ARMENIA HOY

LA DINASTIA ARSHAGUNI

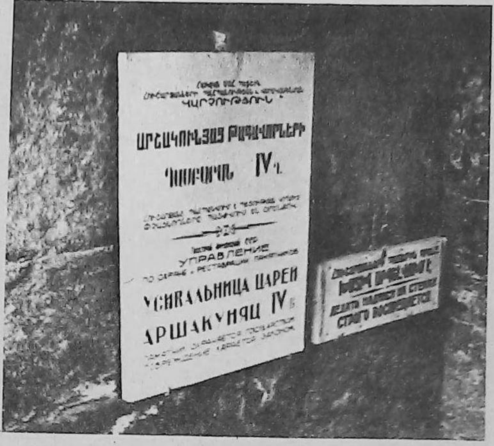

A pocos kilómetros de Ereván fueron encontrados los restos de la tumba de los Reyes de la dinastía ARSHAGUNI del Siglo IV.

En la foto vemos un amplio patio y en la parte superior, lo que podría haber sido el palacio.

TEXTO Y FOTOGRAFIAS DE NUESTRO ENVIADO ESPECIAL MARTIN KESKISKIAN

CORDOBA

COMPETENCIAS DE NATACION

Se realizarán cada 15 días, competiciones natatorias para instituciones no federadas, en la cual participan los siguientes clubes:

-Sirio Libanés.
-Bco. Pvcia. de Cba.
-C. A. Racing
-Club Teléfono
-Club Tablada
-Club Universitario
-U.G.A.B.
-Colegio Robles
-Club Bajo Palermo
-Gimnasio Acuario.

A continuación mencionaremos las carreras que permitieron la suma de puntos para nuestra institución:

VARONES: (25 mts. pecho). 3° Javier Petenian.

Categoría A: (50 mts. Crowl)
5° Juan Nourikian.

Categoría B: (50 mts. Crowl)
4° Rubén Kellian
5° Fernando Kertenian

(4x50, 4 estilos varones mayores)
3° Marcelo Burdjakian
Marcelo Simonian
Eduardo Petenian
Andrés Kasparian

(100 mts. Meadley)
4° Andrés Kasparian

Preinfantiles B
(25 mts. Crowl)
3° Francis Hampartzumian

DAMAS:
(50 mtrs. pecho).
1° Gabriela Ezeguelian
2° Popy Simonian

Juvenil A:
POSTA (4x50 mts. Crowl)
Rosemarie Semerdjian
Mariela Burjakian
Gabriela Ezeguelian
Popy Simonian

Acotamos que U.G.A.B. clasificó 4° en el puntaje gral. detrás de los siguientes clubes: Sirio Libanés; C. Teléfono; Bco. Cba.. El esfuerzo de Liga de Jóvenes fue realmente meritorio ya que logró que U.G.A.B. pudiese estar presente en estas competencias de alto nivel deportivo.

Proyección de Films

El domingo 18/1/82, organizado por la Liga de *Jóvenes se proyectaron* **films de Walt Disney, hecho que atrajo un numeroso público a la sede.**

Agradecemos la desinteresada colaboración del Sr. Daniel Meresian quien facilitó los medios para que esto pudiese llevarse a cabo.

REGISTROS:

NACIMIENTO

El día 14 de enero ppdo. vio la luz por primera vez, el niño Agustín Mario Djanikian, hijo de Mario Djanikian, miembro de la Comisión Directiva de U.G.A.B., y de su Sra. Silvia.

Con ese feliz motivo, el Sr. Mario Djanikian y Sra. donan $ 200.000 a SARDARABAD.

CARNAVAL EN LA COSTA
6 - MARZO - 6
SAN ISIDRO
RESERVE YA SU TARJETA

AHORA EN BELGRANO
calcos s. a.
Gte. GREGORIO VARTABETIAN
PASAJES - EXCURSIONES - TURISMO
NACIONAL E INTERNACIONAL
RESERVA Y EMISION INMEDIATA
Avenida CABILDO 1522
1426 BUENOS AIRES
Tel. 785-3657-9006
783-3553/784-8070

Sintonice la audición "LA VOZ DE TEKEYAN" que se emite diariamente por CX46 RADIO AMERICA DE MONTEVIDEO Lunes a sábados de 12 a 12,30 hs. Domingos: de 10.15 a 11 hs.

Լսեցէք Մոնթէվիտէոյի Ռատիօ Ամերիքա Կայանը,
CX 46, 1450 Քիլոհերց, ուր Ռատիօհաղորդումներ ունի
«ԹԷՔԷԵԱՆԻ ՁԱՅՆ»ը եւ ուրկէ կրնաք լսել Հայ
Գաղութները շահագրգռող մշակութային լուրեր եւ լաւագոյն
Հայկական երաժշտութիւն:
Երկուշաբթիէն Շաբաթ՝ ժամը 12.էՆ 12.30
Իսկ Կիրակիները՝ 10.15 էն 11.

URUGUAY

Montevideo, enero 15 de 1981.

Sr. Director del Semanario "Sardarabad"
Don Nahabet Nahabetian
Presente:

De nuestra mayor consideración:

Solicitamos de Ud. publicar por el periódico que dirige, el extracto del balance y memoria anual, que detallamos a continuación.

Es de hacer notar que la memoria y balance como lo establece el estatuto, estuvo comprendido entre el I/IV/1981 al 31/XI/1981.

El sentir de esta Comisión Directiva, es hacer llegar la misma, a todos los socios y allegados de U.G.A.B. Sud-América.

"EXTRACTO A PUBLICAR"

1) Saldo disponible en caja al 4/8/81 N.$ 114.357.81
Cap. por aumento en Caja y Bcos. N$ 1.010.526.03
TOTAL N.$. 1.124.883.84
Saldo disponible en Caja y Bcos. al 30/11/81.

2) **Cancelación de deuda de la Administración anterior**
a) Pago a Angel Farto S.A. techo del gimnasio....................... N.$. 149.157.10
b) Pago a U.R.E.F.I. por Deudas Soc.. N.$. 276.558.00
c) Pagos Sueldos anteriores a Abril de 1981............................ N.$. 263.557.25
TOTAL...................... N.$.689.270.35

3) **Incremento Patrimonial por compras de bienes y uso y mejoras:**
a) Juegos infantiles.
b) Instrumentos musicales.
c) Muebles.
d) Compra de vajilla.
e) Compra de vestimenta.
TOTAL...................... N.$. 259.175.43

4) ***Deudas de Administración Anterior pendientes a pagar.***
a) 2(dos) juicios pendientes con relación a la administración anterior, por un monto de **N$ 315.000.00**
b) Deuda con Caja de Asignaciones por aportes impagos generados desde 1975 a la fecha por un monto de........... N.$. 131.522.80
c) Deuda con Caja de Asignaciones por aportes impagos generados por construcción del gimnasio año 1978 por un monto de.............................. N.$. 420.189.88
TOTAL A PAGAR.......... N.$. 866.712.68

5) **Deuda de Administración anterior con U.R.E.F.I.**
Convenio con U.R.E.F.I. según formulario N° 002523 de fecha20/8/81, deuda pendiente desde el año 1975 y pagaderos el 20/8/1984............. N.$. 368.487.80

Sin más, y a la espera de su publicación en el periódico "Sardarabad", le saludamos por Comisión Directiva de U.G.A.B, filial Montevideo, muy atentamente.

Krikor Berberian — **Secretario**
Sarkis C. Hergatacorzian — **Presidente**

ESTUDIO JURIDICO
Dr. Roberto M. Malkassian y Asoc.
ABOGADOS
Corrientes 1296 7° "74" 12 a 18 hs.
35-1632 35-9504

DIANA OHANIAN DE EMIRIAN
ESCRIBANA NACIONAL
Corrientes 1296 P 6° 63
Tel: 35-2502
773-6271

LA PRENSA
HACIA LAS FUENTES
Por Raúl Oscar Abdala

NOTA DE LA REDACCION: *El martes 26 de enero ppdo. bajo el título de "Hacia las fuentes", apareció en el diario "LA PRENSA" de esta capital, un artículo, cuyo autor, Raúl Oscar Abdala, ferviente defensor de los ideales de Alberdi, de la Constitución Nacional y, por ende, de la filosofía liberal, contesta al ex-presidente de la Nación, teniente general Juan Carlos Onganía, con respecto a su teoría de que el liberalismo ha llegado a su fin.*

Transcribimos, a continuación, algunos fragmentos que son de vital importancia para la democracia liberal:

En una de esas comidas a las que los argentinos de todos los sectores se muestran tan afectos, el ex presidente Onganía pronosticó el fin de la filosofía liberal, Así, como suena: *el fin de la filosofía liberal* me atengo a la crónica de "Noticias Argentinas" aparecida en "La Prensa" del 7 de enero. La bola de cristal no parece haber revelado el augur si se trata de un fin momentáneo, digamos: un pasar a cuarteles de invierno, o un fin para *in eternum.*

No hay por qué suponer al general Onganía especialmente ducho en distinguir entre filosofía liberal o liberalismo filosófico, y sistema liberal o liberalismo histórico: y como tras haber mencionado el fin de la filosofía liberal antincipó el *crac* del liberalismo en la Argentina, es probable -nosotros no somos adivinos- que en su poco clara referencia, el orador haya englobado sin proponérselo ambas cosas en una misma catástrofe: pensamiento y *praxis* o el espíritu y su encarnación en instituciones.

El liberalismo no muere

Vayamos, pues, a una conclusión provisional para agoreros; sólo filosófico o sólo histórico o ambas cosas a la vez, el liberalismo no muere. A lo más que llega en este orden, es a una **relache** que puede prolongarse por más o menos tiempo, según el grado de ceguera de los pueblos, que tantas veces no saben lo que realmente les conviene. Por algo ha de ser. Y ese algo, es esto que se le escapó al deficiente intérprete de los sibilinos signos de la bola de cristal: el liberalismo es la doctrina de la libertad individual jugando dentro de un orden jurídico que hace posible la armoniosa vida en común. Y eso, la libertad, es la aspiración más honda del alma humana, sobre todo del alma occidental. De manera que aquí y en cualquier parte, antaño y hogaño, las bolas de cristal no están en condiciones de pronosticar ningún fin del liberalismo que no sea puramente transitorio y, sobre todo, parcial (ni siquiera bajo el totalitarismo es posible vivir sin algunas briznas de libertad individual). ¿Estamos?.

INSTITUCION DE CULTURA ARMENIA "ARSHAK CHOBANIAN" (Asociación Cultural "TEKEYAN")

Se recuerda a los señores asociados que el 30 de enero de 1982, a las 9 horas, en su sede ubicada en Niceto Vega 4779, Capital Federal, habrá de celebrarse la Asamblea General Ordinaria por el ejercicio cerrado en el año 1981; y a continuación tendrá lugar la Asamblea General Extraordinaria que considerará la reforma integral de los Estatutos Sociales de la entidad, de acuerdo con el anteproyecto preparado por un conspicuo grupo de asociados, que fuera aprobado por la Comisión Directiva y que ya tuviera amplia difusión pública previa, a efectos de que tal documento fuese realmente representativo del sentir y del pensamiento de los integrantes de la Institución.

RIGAR'S
Camisería exclusiva

ESTUDIO JURIDICO
DR. BAUTISTA KUYUMDJIAN
DRA. PATRICIA KUYUMDJIAN DE WILLIAMS
Tel 40-6809-7112/49-7049 Tucumán 1438 Piso 7

"LA NOCHE DEL DISFRAZ"

Liga de Jóvenes de U.G.A.B., Córdoba, te invita a bailar y divertirte como nunca, festejando el "Carnaval '82", en los parques de nuestra institución, el Sábado 20 de febrero.

Habrá premios para el mejor disfraz.
Animáte y vení. PASARA DE TODO!!!
NO FALTES!!!

Palabras del Dr. Missak Haiguentz

(viene de pág. 1)

El Sr. Alex Manooglan felicita al Dr. Nubar Berberian. A la izq. Sr. Iervant Azadian y Monseñor Manoukian.

cuando posela en su mano el temido don de la palabra; un armenio que, a pesar de conquistar la atrayente lengua de Musset amó la lengua de Mashdotz; la amó con un amor fiel; amor que probó con la total dedicación de su vida.

Honramos a un soldado para quien siempre la Organización Demócrata Liberal Armenia estuvo por encima del hombre mismo; a un demócrata liberal para quien la patria, estuvo por encima de su partido.

Nubar Berberian ha sido un ejemplar dirigente de la ODLA, o sea un incondicional patriota que ha destinado su vida por completo, a la armenidad. Y, como tal sirvió a la UNION GENERAL ARMENIA de BENEFICENCIA, con igual devoción que a su partido; defendió los intereses de la Iglesia, con el mismo afán que los de su partido y valorizó a la Madre Patria, con tanto entusiasmo como al "Ramgavarutiun" (ODLA). Es por todo esto que la UGAB hoy le abre las puertas del Consejo Central, para honrarlo en su presencia.

Su actividad de editor se ha centrado principalmente en las editoriales, cuya característica dominante ha sido la moral. Durante cuarenta años, el Dr. Berberian mantuvo bien en alto la cultura y las tradiciones armenias. Su objetivo fue, además, enseñar, a través de sus notas y artículos, para elevar los ojos y el alma de sus lectores, siempre hacia lo noble y bueno.

(...) La moral es la base, no sólo de la vida en sociedad, sino también del existir de un pueblo, de una nación; especialmente para una comunidad como la nuestra que vive diseminada por el mundo.

(...)

Conozco una organización, cuyos integrantes son hombres de sólida moral, que hubieran respondido de la misma manera que el Dr. Berberian a cada una de las propuestas poco convenientes de gobiernos y personalidades extranjeras respecto de la Madre Patria Armenia. Esa es la Organización Demócrata Liberal Armenia.

El Dr. Berberian corta la torta conmemorativa. Rodean Monseñor Manoukian y los Sres. A. Manooglan. Gundjian y Azadian

Si hasta 1945, los ramgavar, tenían entre sí a intelectuales y hombres públicos como Vahan Tekeyan, desde ese momento tienen también hombres como Nubar Berberian, quienes con gran responsabilidad y con profundo conocimiento realizan diferentes actividades que apuntan a un único objetivo: servir, formar y educar al pueblo armenio.

El Dr. Berberian, con una línea de conducta bien definida, se ha ganado en el transcurso de estos 40 años, un lugar de honor dentro de la colectividad armenia. A lo largo de estas cuatro décadas, no ha habido actividad que haya manchado su nombre y el de la Organización a la que pertenece. Esta es una afirmación que muy pocas veces podemos hacer respecto de los hombres públicos y en especial, en los referente a directores.

(...)

El Dr. Nubar Berberian, con su experiencia de 40 años y su destacada y honesta actuación se presenta hoy ante nosotros, al igual que su organización, la O.D.L.A., bajo cuyos principios se formó y de la cual fue su más fiel abanderado.

El porta una bandera que se erigió hace 60 años, con el objeto de no dejar apátrida al pueblo armenio, por cuyos ideales y necesidades se formó; una bandera que flamea aún hoy para beneficio de los armenios y de la Patria, Armenia."

Y luego, dirigiéndose directamente al Dr. Berberian le dijo: -"Si bien no te siguen hombres con tu imcomparable temple, estimado compañero y amigo, al menos, están contigo aquellos hombres que en nombre de esa bandera, un día juraron servir a la Patria, aún a costa de su vida. No te debilites; no te doblegues; que no tiemblen tus manos; no dejes de lado esa bandera, para bien de Dios, de la armenidad y de sus tierras."

MUSTAFA KEMAL

En ocasión del centenario de su nacimiento

Escribe Narciso Binayan (h).

(continúa del número anterior)

En cuanto a la europeización misma, sólo tocó aspectos externos y, como comentaba un diplomático egipcio que vivió allí varios años: "Turquía es más atrasado que cualquier país árabe excepto el Yemen".

Cualquiera de los ancianos armenios que **sobrevivieron a las matanzas** puede atestiguarlo. Los informes que vienen de sus ciudades natales documentan un retroceso marcado respecto de 1915.

El mismo norteamericano Gunther, que lo admiraba, escribió: "En 1926.. hizo matar a todos los que formaban la dirección opositora... había dado una fiesta para celebrar este acontecimiento e invitó a todos los diplomáticos. Cuando volvieron a sus casas, al amanecer, vieron los cadáveres colgados en la plaza de la ciudad. En 1930, Kemal pensó que un gobierno totalitario como el suyo era aburrido y ... "creó" una oposición, nombrando a sus dirigentes. Aceptaron, aunque con sin cierta timidez. Kemal quería ver si los sistemas democráticos occidentales darían resultado; quería bancas opositoras en el Parlamento para poder discutir. Este sistema no tuvo éxito. Los turcos, recordando aún el año 1926, no parecían comprender con claridad... ". El autor de este párrafo no vaciló, sin embargo, en señalar que "hoy Turquía, en lo fundamental, es europea" Es fácil ver que ni él había entendido a Turquía, ni Kemal a Occidente.

El mismo Gunther señaló en 1937: "En lo que se refiere a cuestiones económicas desconoce tanto que lo mismo podría ser **presidente de Suiza". Su ciega política de turquización de la** industria y el comercio que implicó la discriminación hacia las minorías: armenios, griegos y judíos ha dado frutos que se ven hoy.

En lo que hace a la cuestión armenia, hay algunos puntos que aclarar. Kemal no participó en la matanza de 1915, en cuya época combatía valerosamente en el frente.

Fue, en cambio, el autor de la de Esmirna y el responsable directo de las innumerables grandes y pequeñas realizadas por sus tropas en los sobrevivientes en las provincias. Fue él quien abrió, oficialmente y en público "la caza de los armenios" en 1920 y fue él quien impidió que las mujeres y niñas raptadas en harenes turcos fueran liberadas. Sumaban muchas decenas de miles, quizá cien mil, quizá doscientas mil.

Por otra parte, tenemos un propio testimonio respecto de que opinó en 1915 transmitido nada menos que por su panegirista profesional: el embajador argentino Jorge Blanco Villalta. En 1918, acompañó al príncipe heredero Vahdettín a visitar Alemania y, en Alsacia, el gobernador "tuvo la falta de tino de culpar a los turcos en presencia de Vahdettín de **las desgracias armenias**. Sería razonable averiguar el nombre de este noble **caballero** alemán que defendió al pueblo armenio espontáneamente y en medio de una Europa unánimemente complice. Al menos podríamos honrarlo y **expresar** nuestro respeto a su familia.

El príncipe se defendió exponiendo la verdad de los hechos y para apoyar esa exposición llamó a Kemal mientras decía al poco diplomático gobernador: "Está conmigo un general que regresa de ese frente ¿Quiere escucharlo?. Supe por el príncipe -dice Kemal- que se trataba de los armenios. El gobernador los consideraba animados de las mejores intenciones y acusaba a los turcos de ejercer contra ellos rigores inmerecidos. Me quedé estupefacto de ver a un dignatario de la nación amiga y aliada y de la que éramos huéspedes, discutir gravemente de semejante asunto con el futuro **padishah** de Turquía. Tomé la palabra:

-"Me sorprende que en una provincia tan importante, un gobernador alemán, que es, no lo dudo, un hombre de valer, haya escogido un tema semejante para conversar con el heredero de Turquía, vuestra aliada, que ha sacrificado a esa alianza toda su existencia moral y material y en favor de los armenios, que tratan de engañar al mundo para restablecer una existencia nacional que se pierde en la noche de los tiempos.

No pude impedirme de adoptar un tono sarcástico al hablar a ese gobernador que me parecía bastante mal informado de las cosas turcas y que, a pesar de nuestros sacrificios, creía legítimas las pretenciones armenias". Para poner fin al coloquio le dije:

-"Señor gobernador, nosotros somos una misión encargada de examinar los frentes. Hemos venido aquí no para hablar sobre la cuestión armenia sino para darnos cuenta de la situación del ejército alemán".

Frente al testimonio del mismo Mustafá y de su incondicional admirador poco hay que decir. Al hacer suya la versión oficial de Enver y Taleat tomó sobre sí, como turco, la responsabilidad moral del crimen.

El insolente estilo ("semejante asunto", "engañar al mundo") habla por sí solo. Está tambien, por supuesto, la actitud de sus delegados en la conferencia de Lausana al negarse categóricamente a permitir el retorno a sus hogares de los sobrevivientes, que entonces se encontraban en su casi totalidad en las cercanías. Tal actitud fue decisiva para consolidar el destierro y hacer nacer la Diáspora armenia.

Pero, fuera de nosotros, el futuro ya está hablando de lo que queda de la "gran obra" del dictador aunque sus compatriotas mantengan el mito. La historia dará su veredicto. No creo que le sea favorable.

Narciso Binayan (h)

ՄԻՇԻԿԸՆԻ ՕՓԵՐԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ ԱՐՄԷՆ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆԻ «ԱՆՈՅՇ»Ը

Անոյշ, աջին, իր մօր հետ (երգուած Քարէն Կուեթլըրի կողմէ) տեսարանի մը մէջ, Միչիկընի օփերայի ներկայացումին: Ներկայացումը տեղի ունեցաւ վեց անգամ

Ամերիկեան մամուլը անվերապահ գնահատանքով արտայայտուեցաւ «Անոյշ»ի ներկայացման շուրջ: Այսպէս, օրինակ, «Նիւ Եորք Թայմզ», արուեստի քննադատ Ճան Ռաքուէլի ստորագրութեամբ, եւ «Տիթրոյթ Նիուզ», արուեստի քննադատ Ճէյ Գարի ստորագրութեամբ, Նոյեմբեր 2, անցեալ Երկուշաբթիի իրենց թիւով ջերմ տողերով անդրադարձան այս ներկայացումին:

ԾՆՆԴԵԱՆ ՔԱՐՈԶ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

(Շար. Ա. էջէն)

Յիսուսի գերբնական հրաշալի ծնունդով մեզ բոլորիս, մեր օրերի աշխարհին համայն, նոյն աստուածային պատգամն է տրուած որ փշրուէն քարէ սրտերը եւ մարդիկ ու ազգութիւններ «Նոր սիրտ ու ոգի» զգեցած, իրենց կեանքի ճանապարհին՝ արդարութեամբ եւ խաղաղութեամբ գործեն, որ արդարութեամբ՝ խաղաղութիւն լինի եւ խաղաղութեամբ՝ արդարութիւն:

Մեր ժամանակներին մանաւանդ, երբ աւելի քան երբեք, համայն մարդկութեան սպառնում է համատարած կործանում ու ոչնչացում ատոմական ահարկու ուժերի սանձազերծումով, մենք քրիստոնեաներս, մենք զաւակներս հայ ժողովրդին, մէկ սրբազան իղձ ունենք մեր սրտերում եւ մէկ նուիրական աղօթք մեր շրթների վրայ, որ Յիսուսի Սուրբ ծննդեան խաղաղարար ոգին բաշխուի առատապէս բոլոր մարդկանց եւ մանաւանդ պետութեանց պատասխանատու ղեկավարներին, որպէսզի ազգութիւնների միջեւ խաղաղ գոյակցութիւնը պահպանուի եւ ամրապնդուի, որպէսզի խորտակուեն պատերազմի բոլոր տեսակի զէնքերն ու գործիքները, որպէսզի մայրերը այլեւս չարտասուեն ու երեխաները հանգիստ քնեն, եւ որպէսզի մարդիկ ամէն առաւօտ իրար ողջունեն բարի լոյսի աւետումով:

Այսօր աշխարհում, բոլոր ժողովուրդների լայն զանգուածները իրենց ձայնը բաբարձրաղաղակ ցասումով մինչեւ երկինք են հասցնում, աղերսով, որ պատերազմի ուժերը իրենց զէնքերը ցած դնեն եւ նրանցից արօրներ ու մանգաղներ ձուլեն:

Ցեղասպանութիւն տեսած հայ ժողովուրդը, առաւել վճռականութեամբ իր ձայնը, իր աղերսը միացնում է խաղաղութեան ուժերին, որովհետեւ պայծառ գիտակցութիւնը ունի, թէ միայն աշխարհի խաղաղութեան պահպանման պայմաններում նա պիտի կարողանայ գոյատեւել իբրեւ ազգութիւն, իբրեւ եկեղեցի: Հայոց վերածնուած մայր երկրի ժողովրդի բախտն ու ճակատագիրը պայմանաւորուած են խաղաղութեան պահպանմամբ, խաղաղութեան ուժերի յաղթանակով: Որեւէ հայ մարդու համար, այլ կերպ մտածում կամ գործունէութիւն կարելի չէ ըմբռնել:

Մանաւանդ հայաստանցի հայ մարդը, որ երկար դարերի անասելի տառապանքներից ու մաքառումներից յետոյ, իր նախնիքների այս հողմասի վրայ, վերջապէս ապրում է խաղաղ ու անվրդով, եւ բուժում է իր դարաւոր վէրքերը, ու վերակառուցում ու շքեղացնում իր նոր հայրենիքը, ծաղկեցնում է իր ազգային մշակոյթը, եւ ինքնավստահ լաւատեսութեամբ նայում դէպի իր էլ աւելի պայծառ ապագան, այո հայաստանցի հայ մարդը Աստուծոյ եւ աշխարհի առաջ, գուցէ աւելի քան ուրիշ ազգերի զաւակներ, արդար իրաւունքը ունի իր բազուկները դեպի երկինք կարկառելու եւ աղաղակելու «Տէր տուր աշխարհիս խաղաղութիւն, ազգիս հայոց սէր միութիւն»:

Նաեւ, սփիւռքի տարածքի վրայ, ո՞ր հայ մարդն է որ նոյն աղօթքը, նոյն աղերսանքը պիտի չմիացնի հայաստանցի իր եղբօր հարազատ ձայնին: Եւ այդ ո՞ր հայ մարդն է որ անհաղորդ պիտի մնայ հայաստանցի իր եղբօրը՝ ապրելու, գոյատեւելու եւ հայրենաշէն աշխատանքով նոր բաձունքներ նուաճելու երազանքներին:

Այո, ամէն գնով եւ ամէն բանից վեր, ամէն հայ մարդ, Հայաստանում թէ արտասահմանում, պիտի կամենայ թուլացումը միջազգային լարուածութեան եւ ամրապնդումը աշխարհի խաղաղ գոյավիճակի:

Եւ մենք հաւատում ենք թէ ողջմտութիւնը եւ բարի կամեցողութիւնը անհրաժեշտօրէն կը յաղթանակեն եւ ազգերի ղեկավարները իմաստութիւնը կ'ունենան ապահովելու խ խաղաղ գոյակցութիւնը եւ գործակցութիւնը մեծ ու փոքր պետութիւնների միջեւ: Աստուծոյ եւ բնութեան ուժերի ամենազօր գերագոյն օրէնքն է՝ միշտ յաղթութիւնը կեանքի՝ ընդդէմ մահուան:

Այդ է նաեւ խորհուրդը եւ Աստուածային պատգամը մանուկ Յիսուսի Սուրբ ծննդեան:

«Շնորհք, սէր եւ խաղաղութիւն փրկչին մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ»ամէն:

ՎԱԶԳԷՆ Ա.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

«Հայութեան անծանօթ իր երկրորդ կայսրութիւնը՝ ՇԱՀ ԷԼ ԱՐՄԷՆ»

Փրոֆ. Անուշաւան Ա. Էպէեանի այս ուսումնասիրութիւնը պատրաստուած է Հայաստանի պատմութեան թանգարանին անմիջական խնդրանքով եւ պատուէրով: Լիբանանահայ հնէաբանին չորս լեզուներով (հայերէն, արաբերէն, ֆրանսերէն եւ անգլերէն) հրատարակած այս ուսումնասիրութիւնը կարեւոր նպաստ մըն է հայկական քաղաքակրթութեան պատմութեան համար: Դրամագիտական ուսումնասիրութեան մը ձեւին տակ ներկայացող այս հատորը ընթերցողին կը ծանօթացնէ հայկական ցարդ անծանօթ Բ. կայսրութեան հետ, որ տեւեր է 69 տարի (1190-1259)

Մենագրութեան հեղինակը կը ներկայացնէ յիշեալ կայսրութեան սահմանները, կու տայ անունները այդ շրջանին կայսրութիւնը ղեկավարած հինգ թագաւորներուն, գլխաւոր քաղաքներուն, եւ հանգամանօրէն կ'անդրադառնայ այդ շրջանին մեր հինգ կայսրերուն կտրած դրամներուն:

Ուսումնասիրութեան հեղինակը փաստացի տուեալներու օգտագործումով կ'աշխատի ապացուցանել նաեւ, թէ Մեծն Սալահետտինը հայ մըն է, ծնած Հայաստան, Դուին մայրաքաղաքին մէջ, եւ կը սերի Բագրատունեաց տոհմէն, եւ թէ անոր մեծ-հայրը եղած է Գագիկ Բագրատունի իշխանը:

ԲԱԶՄՈՒԹԻՒՆ

«Սիրեցէք» պատգամեց Աստուծոյ Որդին:
Ջայն խաչ հանեցին:
Բայց երբ խաչերը դարձան բիւրաւոր,
Սիրել սորվեցան:

«Աշխարհ կլոր է, կը դառնայ նաեւ» ըսաւ գիտուն մը
Ջայն խողխողեցին:
Բայց երբ մէկի տեղ հազար բերաններ «կլոր է» ըսին,
Դառնալ սկսաւ:

Մարդ մը տրտնջաց իր քաղցի մասին
Ոչ ոք զինք լսեց, ու սոված մեռաւ:
Բայց երբ միլիոններ աղաղակեցին,
Աշխարհ կշտացաւ:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԱՃԷՄԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

ԼԵՌՆԱԳՆԱՑ ԱՐԱՄ ՕՀԱՆԵԱՆ

Հայաստանի լեռնագնացներու խումբը, ղեկավարութեամբ Արամ Օհանեանի, մասնակցած է Խ. Միութեան ախոյեանութեան երկուքուկէս շաբաթ անցուցած՝ Կիրգիզիոյ մէջ:

Մեկնելով Իսիկ-Կուլ լիճի հարաւային ափը գտնուող Պոկրովկա աւանէն, խումբը յաղթահարած է ինը լեռնացքներ եւ դուրս ելած՝ այն քաղաքի շրջանը, որ կը կրէ ճանապարհորդ Պրժեւալսկիի անունը:

Արամ Օհանեան, փորձառու լեռնագնաց է: Բազմաթիւ արշաւներ ըրած է Հայաստանի լեռներուն մէջ, հիացած՝ անոնց ծերպերուն վրայ ծուարած հայկական հին ճարտարապետական արուեստի գոհարներով լուսանկարած զանոնք:

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ԴԵՍՊԱՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՅՑԵԼԱԾ Է

Քանի մը օրով, Հայաստան այցելած է Յորդանանի Մոսկուայի դեսպանը եւ ծանօթացած՝ տնտեսական ու մշակութային նուաճումներուն:

Դեսպանը, ընդունուած է, Հայաստանի Նախարարաց Խորհուրդի նախագահի տեղակալ՝ Ֆելիքս Պետրոսեանի կողմէ:

Արշաւներու ընթացքին անոր առած նկարները, որոնց թիւը աւելի քան երկու հազար էն, յաճախ կը ցուցադրուին Հայաստանի զանազան շրջանները, նաեւ՝ Պետական համալսարանին մէջ, որուն ուսանողական զբօսաշրջիկութեան ակումբի նախագահն է ան:

Արամ Օհանեան ծնած է Գահիրէ եւ 1947ին, ընտանիքին հետ ներգաղթած է Հայաստան:

Եգիպտահայ գաղութի պատմութեան վաւերագրական փաստաթուղթերու թանգարան

Գահիրէի Ազգային Իշխանութիւնը, հետամուտ եւ ջանադիր ըլլալով որ Առաջնորդարանին մէջ հինէն ի վեր պահուած տոմարները, թղթածրարները, վաւերագրերն ու արխիւային նիւթերը բարւոք կերպով պահպանուին յետ այսու եւս, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ դիմաց, Ազգային Առաջնորդարանի բակին մէջ, կառուցանել տուած է թանգարան-սրահ մը, ուր ի պահ դրուած են արժէքաւոր այդ նիւթերը:

Թանգարան-սրահի բարերարուհին է Տիկ. Աննա Պութրոս Նեկիպ Ղալի, որ քրոջ դուստրն է՛ մեծանուն Պօղոս Նուպար Փաշայի՝ հիմնադիր նախագահը Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան:

Շէնքը կառուցուած է ի յիշատակ բարերարուհիին ողբացեալ քրոջ, ռաքել Նուպար Փաշայի կողակիցին՝ Տիկ. Նեվզիկ Ասլանի:

Թանգարան-սրահին մէջ ի պահ դրուած նիւթերը բացառիկ մեծ արժէք կը ներկայացնեն ազգագրութեան, պատմութեան եւ հայկական բանասիրութեան համար:

ԻՐ ՄԱՐԴԿԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ ՀԶՕՐ ՄԱՐԴԸ

Խօսք՝ ՏՈՔԹ. Մ. ՀԱՅԿԵՆՑԻ
Հ. Բ. Ը. Միութեան ընդհանուր տնօրէն

Կը պատուենք մարդ մը, որ քառասուն տարի մարդկայնութիւնը չկորսնցուց երբ ձեռքին մէջ ունէր անհեղ իշխանութիւնը գրիչին. հայ մը, որ տիրանալէ ետք Միւսէի լեզուին դիւթիչ խորշերուն դարպասեց Մաշտոցի սիրական մեծասքանչին, սիրեց զայն անդաւաճան սիրով եւ սէրը փաստեց կեանքին ամբողջական նուիրումով:

Կը պատուենք կուսակցական մը, որ կուսակցութիւնը վեր դասեց անձէն. ռամկավար ազատական մը, որ ազգը վեր դասեց Ռամկավար Ազատական Կուսակցութենէն:

Նուպար Պէրպէրեան եղաւ ճշմարիտ կուսակցական մը, այսինքն հայութեան նուիրեալ մը: Իբրեւ այդպիսին Հ. Բ. Ը. Միութեան ծառայեց այնքան հաւատարմութեամբ որքան իր կուսակցութեան, հայ եկեղեցւոյ շահերը պաշտպանեց այնքան ջերմեռանդութեամբ որքան իր կուսակցութեան, եւ հայոց պետական իրականութիւնը ջատագովեց այնքան կրքով որքան իր կուսակցութեան գաղափարաբանութիւնը:

Ահա թէ ինչու Բարեգործականը, այսօր, իր կեդրոնին դռները ջերմօրէն բացած է անոր ի պատիւ եւ անոր առջեւ:

Նուպար Պէրպէրեանի ազգային-հասարակական գործունէութեան ծանրութեան կեդրոնը հրապարակագրութիւնն է, որուն մայր երակը կը կազմեն բարոյականը, բարոյականութիւնը, եւ բարոյախօսութիւնը: Ան վերջին քառասուն տարիներուն եղաւ արեւմտահայ հրապարակագրութեան շուրջ հարիւր երեսուն տարուան աւանդին եթէ ոչ միակ, բայց անպայման գլխաւոր շարունակողը: Արեւմտահայ հրապարակագրութիւնը, որ զարգացաւ թերթերուն մէջ, սկիզբէն իրեն առաքելութիւն ընտրեց ուսուցանել, ընթերցողը դաստիարակել եւ ազնուացնել: Միշտ ազնիւին, բարիին եւ բարձրին ուղղել ընթերցողին աչքը, միտքը եւ հոգին:

Մենք, արեւմտեան ափերու վրայ ապրողներս, գուցէ հասարակ տեղիք գտնենք այդ ժառանգութիւնը, որ վստահաբար մեզ չի խանդավառեր այսօր: Բայց բարոյական դաստիարակութեան պահանջը չի հիններ, ժամանակավրէպ չ'ըլլար: Կեանքի ամէն եղելոյթ կամ երեւոյթ, որ կը պարզուի տան, փողոցի, կազմակերպութեան, եկեղեցիի, համայնքի, քաղաքի, երկրի մը կամ աշխարհի մէջ, ամէն մակարդակի վրայ՝ կամ ապաբարոյ է, կամ անբարոյ է եւ կամ բարոյականով շաղախուած: Եթէ ապաբարոյութիւն եւ անբարոյութիւն լաւ բաներ ըլլային, մարդկային ընկերութիւնը հարկ չէր զգար բարոյական ըմբռնումներ օրինականացնելու, այսինքն ապաբարոյութեան եւ անբարոյութեան դէմ օրէնքներ սահմանելու:

Ինչպէս մարդկային ընկերութեան, նոյնպէս եւ ազգի մը կեանքին, գոյութեան եւ տեւականութեան խարիսխը բարոյականութիւնն է: Մանաւանդ մեզի պէս փոքր եւ տարտղնուած ազգի մը համար: Մեր պապերը հազար հինգ հարիւր տարիներու հեռաւորութենէն կը պատգամեն ասիկա ամէն անգամ երբ կը յիշենք իրենց հոյակապ ընդդիմախօսութիւնը — «Երկրի վրայ դուն ես մեր արքան, երկնքի մէջ՝ ան, մեր Տէրը եւ Փրկիչը: Քու սուրդ եւ մեր պարանոցը, այս հաւատքէն ոչ ոք կրնայ մեզ շարժել»:

Բարոյականի անտեսումն էր, շահախնդրական նկատումով բարոյականի մոռացումն էր, որ պատճառ դարձաւ նոր ժամանակներու ազգային-եկեղեցական տագնապին, որ դժբախտաբար դեռ չէ լուծուած: Եթէ պահ մը ընդունինք, որ կուսակցութեան մը վարիչները չէին որ Էջմիածինը ցոյց տալով կոմունիզմի կեդրոն՝ Պարսկաստանի եւ Յունաստանի թեմերը անջատեցին Մայր Աթոռէն եւ նոյն տրամաբանութեամբ հիմնեցին Ամերիկայի անջատեալ թեմը. եթէ պահ մը ենթադրենք որ պաղ պատերազմի այդ տարիներուն, 1956-1958, Մոհամէտ Ռըզա Փահլեւի շահը եւ Յունաստանի Պօղոս Ա. թագաւորը այդ կուսակցութեան վարիչներէն պահանջեցին թեմերը անջատել Ս. Էջմիածնէն. եթէ պահ մը ենթադրենք որ Լիբանանի նախկին նախագահ Քամիլ Շամուն ինք անստգիւտ վեհանձնութեամբ առաջարկեց Անթիլիասը դարձնել «համայն հայութեան» լուսոյ կեդրոն, պատասխանը պէտք է տրուէր Վարդանանց ոգիով, ճշմարտօրէն եւ բարոյական քաջութեամբ.—

— Արիամեհր շահնշահ, դուն ես մեր արեւը, իսկ մենք՝ քու շուքդ: Մարմնապէս հպատակ ենք միմիայն քեզի, հոգեպէս Ս. Էջմիածնի: Մեր հոգին Ս. Էջմիածնինն է, Ս. Էջմիածինն է: Անկէ չենք բաժնուիր:

— Տէր արքայ, Հելլադայի ամենէն հաւատարիմ քաղաքացիներէն շուրջ տասը հազար յունահայերն են: Էջմիածին կոմունիզմ չ'արտածեր, այլ կ'աղօթէ արեւշատութեանդ համար եւ կը պարտադրէ մեզի թագաւորութիւնդ անսասան պահել:

— Պր. Նախագահ, Պապպտայի մէջ թող լոյսերը բնաւ չխաւարին, համայն հայութիւնը արդէն ունի լուսոյ խորան Ս. Էջմիածինը: Օգնէ միայն որ Կիլիկեան Աթոռի կանթեղը չմարի: Դուն լոյսերու մէջ մնաս:

Ցանկատեսական չեն այս խօսքերը: Ես գիտեմ, կը ճանչնամ կուսակցութիւն մը, որուն վարիչները այսպէս պիտի պատասխանէին Շահնշահին, Պօղոս Ա. թագաւորին կամ նախագահ Շամունին, եթէ Ս. Էջմիածնէն բաժնուելու «պահանջ-պարտադրանքը» իրենց ուղղուած ըլլար, եւ կամ եթէ իրենց ներկայացած ըլլար «պատեհութիւնը» թեմեր գրաւելու: Գիտեմ, որովհետեւ այդ կուսակցութեան հրապարակագիրները եթէ մինչեւ 1945 իրենց մէջ կը հաշուէին Վահան Թէքէեանի պէս

ԵՐԵՔ ԱՆԿՈՂՈՊՏԵԼԻ ԳԱՆՁԵՐ: *ԿՐՕՆՔ, ԼԵԶՈՒ, ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ*

Էջմիածնի Մայր Տաճարը ծառազարդ պարտէզին մէջ

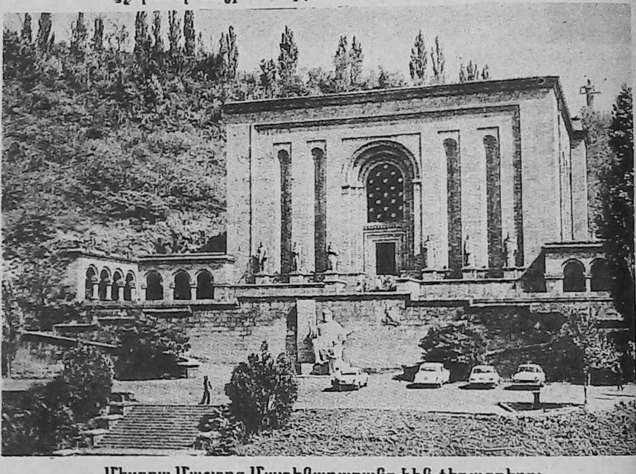

Մեսրոպ Մաշտոց Մատենադարանը հին ձեռագրերու

Երեւանի Պետական համալսարանին մուտքի մասը

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀ

«ԴԱՒԻԹ ԲԷԿ» ԳԻՒՂԻ ՋՐԱՄԲԱՐԸ

«Դաւիթ Բէկ» գիւղի ջրամբարի շինարարութեան մէջ վերջ գտած է փապուղիի հորատումը:

Փոխելով հունը եւ հարիւրաւոր մեթր գետնի տակէն անցնելով, Քաշուն գետի ջուրերը կը լեցուին 3,5 միլիոն խորանարդ մեթր տարողութեամբ ջրամբարը, կարելիութիւն տալով՝ շինարարներուն՝ կառուցանելու հսկայական ամբարտակը:

Խմելու ջուր կը ստանան Դաւիթ Բէկ եւ Արծուանիկ գիւղերու տնտեսութիւններու աւելի քան վեց հարիւր հեկտար հողերը, իսկ ջրհան մեքենաներու օգնութեամբ, ջուրը կը հասնի նաեւ՝ Սիւնիք եւ Կաղնուտ գիւղերու հանրային դաշտերը:

(Շար. Երդ. էջէն)

մարդեր, անկէ ետք իրենց մէջ կը հաշուեն տոքթ. Նուպար Պէրպէրեանի նման մարդեր, որոնք պատասխանատուութեան ամենէն լուրջ գիտակցութեամբ կը մօտենան իրենց պաշտօնին, որ վերջի վերջոյ ուրիշ բան չէ եթէ ոչ ժողովուրդը դաստիարակելու անձնուէր առաքելութիւն մը:

Դաստիարակութիւնը կը սկսի ամենէն սովորական, առտնին կարծուած անհանոյ երեւոյթները սրբագրուած տեսնելու պահանջէն: Այսօր ո՞վ գիտէ քանի պիլիոն անգամ աշխարհի մէջ հայրեր իրենց զաւակներուն ըսին — «մի գողնար»: Եւ գողութեան առարկան անպայման հազար տոլար կամ հարիւր հազար տոլար չէ, այլ յաճախ հաւկիթ մը, որովհետեւ ձու գողցողը՝ ձի ալ կը գողնայ: Բարոյականի կառոյցը կը բարձրանայ աղիւս առ աղիւս ու երբեք մէկ անգամէն: Եթէ տոքթ. Պէրպէրեան չքննադատէ փառասիրութիւնը բարերարին, որ դրամ տալու համար պայման կը դնէ պատկերը դնել թերթին առաջին էջին վրայ, չքննադատէ եկեղեցականը, որ կաշառ կը ստանայ սուտ վկայութիւն տալու համար, եթէ չքննադատէ տղան, որ մայրը փողոց կը դնէ ընտանեկան «հանգիստը» չխռովելու համար, չքննադատէ Բարեգործականի վարչութիւն մը, որ հանդէս կը կազմակերպէ առանց որ հանդէսին մէջ հայերէն բառ մը արտասանուի, չքննադատէ խմբագիր կոչուածը, որ լուր կը շինէ եւ լուր կը ծախէ, ինչպէ՞ս կ'ուզէք բարոյականի տէր ազգային ղեկավարութիւն մը ունենալ, որ նեղ-հատուածական շահէն գերադասէր ազգին շահը, որ Վարդանանց ոգիով չարչարանքի եւ մահուան յանձնառու ըլլար, չշեղէր իր համոզումէն եւ ազգին խնայէր ազգային-եկեղեցական նոր տագնապներ:

Ընդհանրապէս հայ հրապարակագրութեան մօտեցողները, կուսակցական կամ անկուսակցական, եղած են պարկեշտ եւ բարոյականի տէր անձեր. մօտեցած են հրապարակագրութեան՝ գիտնալով որ պիտի այրին, գիտնալով որ դրամ պիտի կորսնցնեն, գիտնալով որ կրնան մէկ օրէն միւսը քամուած լեմոնի պէս փողոց նետուիլ: Կուսակցական հրապարակագիրները եթէ երբեմն մեղանչած են՝ գաղափարական հակամարտութիւնը տանելով ծայրայեղութեան եւ կուսակցագարութեան, կամ ջատագովելով հակահայ թէզեր, ընդհանրապէս գործած են խմբակցակա՛ն մեղքը, ո՛չ թէ անհատական:

Տոքթ. Պէրպէրեան իր ուղղամտութեամբ եւ քառասնամեայ բարոյալի վաստակով հայ հրապարակագրութեան մէջ կը գրաւէ պատուոյ դիրք մը: Ամբողջ քառասուն տարի գրիչ շարժած է, թերթ խմբագրած է, բայց չէ՛ ստած, չէ՛ խաբած, չէ՛ յայտնած միտք մը, որ ամօթի բիծ մը բերած ըլլայ իր ճակտին, իր վաստակին, իր կուսակցութեան: Այս հաստատումը շատ քիչ հրապարակագիրներու մասին կրնանք ընել, այլ մանաւանդ մէկ ձեռքի վրայ համրուող խմբագիրներու մասին:

Տոքթ. Պէրպէրեանի պարկեշտութեան եւ բարոյականի գահին առջեւ սիրտ խառնող սողունի վիճակ կը պարզէ այն միւս խմբագիրը, որուն տիպարը ժամանակին պոլսահայերը «ղազէթաճի» մկրտած էին: Բայց ղազէթաճին անգամ երբ կը ստէր, պարկեշտութիւնն ունէր աչքերուդ չնայելու: Այս մէկը ուրիշ է. նպատակն է ամէն կերպով դրամ շահիլ: Պիտի փաստէ որ կարելի է լրագրութեամբ հարստանալ: Ի՞նչպէս: Առաջին միջոց — Սպառնալիքով: Ատոր համար հետաքրքրութեան ծիրը անսահմա՛ն է: Կ'ուզէ գիտնալ թէ ո՛վ կինը ձգելու վրայ է եւ ինչո՞ւ: Ո՛վ սիրահար ունի կամ չունի: Ո՛վ ինչպէս ապրուստը կը ճարէ: Երկրորդ միջոց — Լուր շինելով եւ ծախելով, բամբասելով, բանսարկելով եւ ստելով:

Ո՛վ որ կ'ուզէ այս կարգի հրապարակագրութեամբ դրամ շահիլ կամ հարստանալ, նախ պէտք է խիղճը ծախած եւ բարոյականէ բոլորովին պարպուած ըլլայ: Այդ տիպարէն ամէն ազգի մէջ կան եւ ամէն տեղ: Ամերիկայի եւ Եւրոպայի մէջ կը վխտա՛ն գոյնզգոյն թերթեր եւ շաբաթաթերթեր, որոնք կը խայթարեն, կ'եղծանեն եւ կ'անբարոյացնեն: Արժանիք մը չէ երբեք զանոնք ընդօրինակելը, յառաջդիմասիրութիւն չէ երբեք մարդկային ստորին կիրքերու գոհացում տալը:

Նուպար Պէրպէրեան քառասուն տարուան մեծ վաստակը ուսերուն, փայլուն ճակատով, ցցուն կուրծքով եւ մաքուր ձեռքերով կը ներկայանայ հանրութեան, ճիշդ ինչպէս իր կուսակցութիւնը՝ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, որուն գաղափարական օճախին մէջ կրթուեցաւ եւ որուն գաղափարաբանութեան դրօշակիրը եղաւ ան:

Դրօշ մը, որ վաթսուն տարի առաջ բարձրացաւ անդաստական հայ ժողովուրդի լուռ մեծամասնութիւնը անդրօշ չձգելու համար, եւ որ հիւսուեցաւ անոր ազգային իղձերով եւ ապրուած տենչերով:

Ծածանեցաւ այդ դրօշը ձախակողմեան աղմուկի եւ աջակողմեան յափրանքի դիմաց: Կը ծածանի՛ դեռ ան, հո՛ն, հայկազանց տան կեդրոնը՝ վասն հայութեան, վասն հայրենեաց:

Այո՛, երկաթ կրունկներով բանակայիններ չեն հետեւիր քեզի, դրօշակիր ընկեր եւ բարեկամ, բայց քեզի հետ են զօնէ այն հայորդիները, որոնք այդ դրօշին անունով օր մը ուխտեցին «ծառայել ազգին եւ հայրենիքին կեանքի գնով»: Չըլլա՛յ որ տկարանաս, չըլլա՛յ որ կթոտին քայլերդ, չըլլա՛յ որ ձեռքերդ դողան, չըլլա՛յ որ դրօշը վար դնես՝ Աստուծոյ սիրոյն, հայութեան սիրոյն, հողերուն սիրոյն:

Սեւոըլ Պրուք, Նիւ Ճըրզի

GARYÉ
TU ROPITA INTERIOR
Tarija 4226 Tel 93-2604
CAPITAL

RIGAR'S
Camisería exclusiva

CRIOCIRUGIA
Dr. Nicolás Hermes
En Proctología Tel. 783-0711

SUIZO ARGENTINA
COMPAÑIA DE SEGUROS S.A
Florida 537 P.22 1005 Cap. Fed.

Pídanos tres deseos:

Para usted
Para su familia
Para sus cosas
Renault 18 Break
Sus tres deseos cumplidos.
Téngalo también por el Plan de Ahorro Previo Rombo 80
SUPERARSE ES RENAULT
ADQUIERALO EN:
Las Flores 499
Wilde (Buenos Aires)
NERCES BALIAN S.A.C.I.A.F.I.

EE.UU.

ESTAMPILLAS NAVIDEÑAS

Con motivo de las fiestas de Año Nuevo y Navidad, diversas instituciones armenias de EE.UU. han impreso estampillas conmemorativas sin valor postal, para enviar junto con sus mensajes de salutación.

Por gentileza del Sr. Garbis Boghossian, han llegado a nuestra Redacción muestras de los sellos postales del Arzobispado de la Iglesia Apostólica Armenia de América del Norte, con la imagen del inmortal William Saroyan; de la Unión General Armenia de Beneficencia , que personifica a la Virgen María y al niño Jesús; y de la Casa Armenia de Nueva York con distintas imágenes de miniaturas armenias.

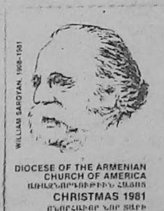

JOVEN ARMENIA SECRETARIA DE NANCY REAGAN

La joven Dodie Kazannjian fue designada, hace muy pocos días, secretaria de prensa de la primera dama estadounidense, Sra. Nancy Reagan.

Previamente, había estado desempeñándose como asistente del director de la Oficina de Comunicaciones de la Casa Blanca.

Además, trabajó en el Washington Star y en el Washington Post, y fue asistente del editor de la revista "Vogue" neoyorquina.

Su destacada actuación en dichos puestos y su eficiencia provocaron su reciente colocación que la llena de orgullo y satisfacción no sólo a ella, sino también a toda la comunidad armenia estadounidense.

LOS ANGELES: Nuevo programa de T.V. armenio

A partir del 5 de enero ppdo. se transmite, por el canal 18 de Los Angeles, un nuevo programa de televisión armenio.

En su primera emisión, se desarrolló un programa alusivo a la Navidad, y diversas notas referidas a la vida cultural, intelectual y social de Los Angeles, con la actuación de los panelistas Dr. H. Sajrian, H. Anasian y A. Donoian.

NOTICIAS CON SAL

El sábado 23 de enero ppdo. el Hotel "Hermitage" de Mar del Plata reunió a una numerosa concurrencia con motivo de desarrollarse un Torneo de Backgammon.

Es para nosotros una satisfacción informar a nuestros lectores, que en dicho torneo, resultó ganador en la categoría "junior" el joven Levón Maldjian.

Además, nuestro curioso reportero pudo ver a Teodoro Yacoubian jugando nada menos que contra "Pata" Villanueva.

Como es de suponer, toda la atención de la gente estuvo centrada en la famosa mannequin y el "pobre" Teodoro se quedó sin hinchada hecho que no resultó favorable para el resultado final.

REGISTROS:

Enlace:

El 26 de diciembre ppdo. contrajeron enlace en la Catedral San Gregorio el Iluminador, la joven Graciela Maldjian con el Sr. Tateos Seranossian.

COCINA: "Florentinos"

Ingredientes:

120 grs. de manteca;
8 cdas. de azúcar;
4 cdas. de miel;
4 cdas. de almendras partidas;
4 cdas. de cerezas confitadas picadas;
4 cdas. de cáscaras de frutas;
8 cdas. de harina;
8 cdas. de chocolate.

Preparación:

Derretir la manteca, el azúcar y la miel sobre fuego y revolver.

Agregar todos los ingredientes restantes, menos el chocolate, y mezclar.

Colocar papel manteca sobre una chapa para horno.

Tomar pequeñas cantidades de la preparación anterior, con cuchara, y colocarlas sobre el papel manteca.

Cocinar en horno moderado hasta que se note que la masa está seca.

Una vez retirado del horno, dejar enfriar bien, antes de separar los florentinos del papel.

Por otra parte, derretir el chocolate a baño María, revolviendo bien, y extender sobre las masitas haciendo dibujos.

FALLECIMIENTO:

Como consecuencia de un trágico accidente automovilístico, que costara la vida a su hermano, el joven Ricardo Nazareno Ovayian, el 22 de enero ppdo. falleció en esta capital la joven Graciela Mónica Ovayian, hijos ambos de la Sra. Shaké Kopuchian de Ovayian.

CAD
CARLOS A. DELANIAN
automotores
AGENTE OFICIAL
HONDA
MONSEÑOR PABLO CABRERA
(esq. Córdoba)
CORDOBA

Jor. Guez.
Moda en calzados femenino
Miramar 4043 67-6871
CAPITAL

Medias y Art. de punto
POBIG
DE
Aram Guezikaraian
Avellaneda 2925 1º A
1406) Cap. Fed. Tel.613-6010

PIE/RECTOR

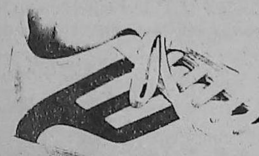

PIE/RECTOR deportivo y la sandalia PIE/RECTOR tienen plantilla incorporada para la continuidad del tratamiento correctivo.

PIE/RECTOR DEPORTIVO
Una exclusividad Bartamian desde hace tres años.
Se puede copiar el modelo, pero jamás la calidad y la experiencia Bartamian.

SANDALIA
Una creación Bartamian para disfrutar del tiempo libre, la primavera y el verano con un calzado cómodo y elegante.

Dto 30 %
a Obras Sociales.

ORTOPEDIA
Bartamian
Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs.
Av. 7 Nº 1134 Tel. 3-4935 La Plata

RIGAR'S
Camisería exclusiva

Su café molido
al gusto oriental
"Gran Visir"

Boedo 510 Tel. 97-4763

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 CAPITAL FEDERAL
Horario de atención: Lun a Vie
de 9 a 12 y de 15 a 20 hs
Sábados de 9 a 13 hs
Director
NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalía, receptoría de avisos y suscripciones en:
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Caxingui 191 - Ap. 84
Cep. 05579 - SAN PABLO
Tel. 813-6731
URUGUAY
Sr. Alberto Kemanian
Brito del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo. Tel. 98-7230
CORDOBA
Sr. Luis Sourenian
Camacuá 146
5000 - CORDOBA
Tel. 51-4693
Fotocomposición y Negativos
IMPRESIONES BAIKAR
Cnel. Niceto Vega 4779 - Cap. Fed.